

ทั่วไปแล้วพุทธปรัชญาเถรวาทเห็นว่ากรรมและวิบากเป็นสิ่งที่สัมพันธ์กัน ในลักษณะที่ กุศลกรรมก่อให้เกิดกุศลวิบาก อกุศลกรรมทำให้เกิดอกุศลวิบาก โดยที่แต่ละคนเป็นผู้รับผิดชอบ การกระทำของตนเอง จากฐานการอธิบายดังกล่าวทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับค่าทางศีลธรรมของการกระทำตามหน้าที่บางอย่าง เช่น เพชฌฆาตมีหน้าที่ประหารนักโทษตามคำสั่งของผู้พิพากษา กล่าวคือการกระทำตามหน้าที่ของเขาเป็นสิ่งที่สังคมเห็นว่าจำเป็น แต่วิบากของกรรมที่ตามมาจากการกระทำตามหน้าที่เป็นสิ่งที่ผู้กระทำต้องรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว

จากการศึกษาเรื่องเงื่อนไขการเกิดกรรมทั้งเงื่อนไขจำเป็นและเงื่อนไขพอเพียง ผู้วิจัยเห็นว่า การแสดงตัวของเจตนาเจตสิกเป็นเงื่อนไขจำเป็น ส่วนเจตสิกที่เป็นมูลเหตุทางศีลธรรมคือ โลก-เจตสิก โทสเจตสิก โมหเจตสิก อโลภเจตสิก อโทสเจตสิก อโมหเจตสิก เป็นเงื่อนไขพอเพียง ในการเกิดกรรม นอกจากนั้นความเป็นอภิปัจจัยก็มีส่วนในการช่วยลดน้ำหนักความเข้มข้นของ วิบาก

สรุปความว่า แม้การกระทำตามหน้าที่นั้นน้ำหนักของเจตนาอาจจะไม่มากเท่ากับการกระทำทั่วไป แต่การกระทำตามหน้าที่ประกอบด้วยเจตนาเจตสิกและเจตสิกที่เป็นเหตุจึงเป็นการกระทำที่มีค่าทางศีลธรรมคือเป็นอกุศลกรรมมีอกุศลวิบากเป็นผลก็ได้ เป็นกุศลกรรมที่มีกุศลวิบากเป็นผลก็ได้ แต่โดยทั่วไป การทำตามหน้าที่ในสังคมสมัยใหม่มักขาดความเป็นอภิปัจจัย น้ำหนักความดีความชั่วจากการทำตามหน้าที่จึงเบากว่าการกระทำที่ไม่ได้เกิดจากการทำตามหน้าที่

Normally, Theravada Buddhism deems that deeds and consequences are related by good deeds incur consequence of good deeds, whilst bad deeds earn consequence of bad deeds. All people themselves are responsible for all deeds. By describing that, it activates moral problem of performing some duties. For instance, an executioner executes a prisoner, according to jurisdiction. Society considers that this execution is necessary. However, the penalty of that belongs to the executioner only.

From the study, it is found that according to Buddhist ethics a *kamma* is composed of necessary and sufficient causes. Intention is considered to be necessary cause and the roots of goodness and badness, called in Buddhist texts *kusalamula* and *akusalamula*, play the role as sufficient causes. One another factor to play the role in reducing the amount of *vipaka* is the *Adhipatipaccaya*.

To conclude, duty-based actions are still done from intention and moral roots, making them have the *vipaka* like normal actions. However, as it is hard for the persons who do the duty given by the law of the state to play a role as the *Adhipatipaccaya*, this condition has a notable effect in reducing the amount of goodness and badness in duty-based actions.